

Nr. 3(31)

BAZŪNE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2014. gada 3. marts

UZDROŠINĀTIES IEPAZĪT NEPARASTO

Gunta Bite
avīzītes «Bazūne» redaktore

Februārī, kad lielākā daļa sabiedrības elpoja mīlestības un Valentīndienas ritmā, mūsu bibliotēka gremdējās mākslas, dzejas un prozas burvībā. Svinējām nu jau aizsaulē devušās Margaritas Stārastes 100. jubileju, Acu dienas ietvaros dalījāmies ar informāciju par redzi, acīm, redzes saglabāšanu, 12. februārī kopā ar dzejnieku Māri Salēju lasījām dzeju, bet 21. februārī lasījām prozu un dziedājām tautasdziesmas. Tik bagātīgs ir bijis februāris. To papildināja arī Karjeras izglītības akcija, kurā mūsu bibliotēka piedalās jau otro gadu. Šoreiz *Ēnas* bija manāmas ne tikai Braila raksta nodaļā, bet arī Skaņu Ierakstu studijā pie Aivara Lāča. Tur *Ēnas* uzturējās dienas pirmajā pusē un vēlāk devās savās dienas gaitās. Savukārt Braila raksta nodaļas vadītājas *Ēnas* — Elza Elīza Cirvele un Aleksejs Popovs — piedalījās Braila raksta grāmatas atvēršanas svētkos Lasītavā, jo todien tika izpildīta viena no nodaļas pamatfunkcijām: popularizēt jaunās Braila raksta grāmatas.

Abi jaunieši bija atraktīvi, atvērti un zinātgrīboši. Pēc pasākuma viņiem bija iespēja iepazīties ar nodaļas vadītājas ik-

dienu, kas saistīta ar grāmatu reprodukciju. Iepazinās ar Braila raksta tehniku, reprodukcijas plusiem un mīnusiem, Braila pierakstu. Abiem jauniešiem bija pārsteigums, ka šīs nodaļas speciālistus nesagatavo neviena no mācību iestādēm. Visas darba iemaņas un zināšanas var iegūt tikai un vienīgi uz vietas bibliotēkas Braila raksta nodaļā.

Kad darba laiks jau tuvojās beigām, Aleksejs piedāvāja vairākas iespējas, kā viņš pats un Rīgas Valsts 1. ģimnāzijas pēdējo klašu audzēkņi varētu palīdzēt bibliotēkai. Tas iepriecināja nodaļas vadītāju un tika nolemts tuvākajā laikā to īstenot.

Bibliotēkas kolektīvs ne vienu reizi vien aicina palīgus dažādiem darbiem un katru reizi ir ļoti pateicīgs par atsaucību un atbalstu.

Ēnu diena ir noslēgusies ar ieguvumiem abām pusēm. Šīs zināšanas un prasmes ir jāizmanto un jāattīsta. Šajā akcijā bibliotēka turpinās piedalīties, aicinot par *ēnotāju* pietekties arī Strazdumuižas internātvidusskolas audzēkņus. Pagaidām atsaucības nav, taču mēs ticam, ka nākošgad kāds izmantos iespēju ielūkoties grāmatu reprodukcijas aizkulisēs, bibliotēkas struktūrā un kultūras dzīves norisēs, lai cik tas sākumā neparasti arī neliktos. Un, kas zina, varbūt nākotnē kļūs par mūsu kolēģi.

PĀRPRATUMI AR PUBLIKĀCIJU

Februāra beigās pie mums bibliotēkā vērsās divi cilvēki, kuri interesējās par kādu jautājumu, kas viņus vienlīdz izbrīnīja un iepriecināja. Šī informācija saistīta ar rakstu, kas nopublicēts 31. janvāra laikrakstā «Kas Jauns avīze» Nr. 5 (51). Rakstā «Gaismas pils: kas ir uzcelts par teju 165 miljoniem» ir neliela sadaļa «Interesanti fakti», kurā var lasīt par to, ka Nacionālās bibliotēkas jaunajā ēkā dienā būs iespēja apkalpot 3000 lasītāju, ēkā būs 1000 lasītāju vietas un 360° panorāmas skats uz Rīgu. Starp minētajiem faktiem parādās vēl divas: «Darba vietas cilvēkiem ar redzes traucējumiem un darba vietas 400 darbiniekiem». Tieši šie pēdējie divi fakti samulsināja mūsu lasītājas, jo

viņas saprata, ka Nacionālā bibliotēka gatavojas pieņemt darbā redzes invalīdus.

Lai noskaidrotu patiesos apstākļus, sazinājāties ar vienu no publikācijas avotiem — Kultūras ministriju. Sarunā noskaidrojās, ka Nacionālās bibliotēkas štatu sarakstā nav plānoti darbinieki ar redzes traucējumiem, taču lai jautājums iegūtu pilnīgu skaidrību, ieteica sazināties ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas Personāldaļas vadītāju Litu Hofmani. Viņa paskaidroja, ka publikācijā iekļautā informācija bija par redzes invalīdiem pielāgotu darba vidi, kurā viņi kā jebkurš cits lasītājs varēs patstāvīgi iegūt informāciju.

Atgādinām, ka jaunā Nacionālās bibliotēkas ēka durvis vērs š. g. aprīlī.

JANVĀRA AUDIO JAUNUMI

Dzintra Isajeva
bibliogrāfe

Pēc lielās Jaungada svētku drūzmas un kņadas, kad kūkas jau sen apnikušas un kļuvušas par saldu, jaunam atelpas brīdim rodas vēlme paklausīties arī kādu nopietnāku literatūru.

Šādās noskaņās Neredzīgo bibliotēka saviem lasītājiem piedāvā jaunu ieskaņojumu — **Miķela Bērziņa «Manas dzīves apraksts»**, kur autors ir aprakstījis atmiņas par bērnību cara Krievijā, dzīves plaukumu neatkarīgajā Latvijā un pārciesto Sibīrijā.

Arī restaurētajā audiogrāmatā «**Neredzamo važu gūstā**», autore **Anna Skaidrīte Gailīte**, ir aprakstīts skarba

vācu zēna Pētera Tomasa (vēlāk saukta Pierre van de Velde, tad — Georgs Jaunzemis) liktenis. Puisēns 1945. gadā tiek nolaupīts no bērnu patversmes Beļģijas galvaspilsētā Briselē. Autore cenšas izprast latviešu sievietes, bēgles Annas Rauzes motivāciju: kāpēc viņa bērnu nozagusi un ar to bēguļojusi pa pasauli, mainot dzīves vietas dažādās Eiropas pilsētās, līdz beidzot nokļuvusi Jaunzēlandes Dienvidsalas pilsētā Kraistčērčā.

Savukārt, angļu literatūras restaurētajā audiogrāmatā **Šarlotes Binghamas** romānā «**Sirds pārvērtības**» sekojam līdzī stāstam gan par mīlestību un sarežģītām attiecību peripetijām, gan par mākslinieka ceļu un likteni. Vērigāks lasītājs Flēras tēlā saskatīs kādas mūsdienās ļoti slavenas vijolnieces atspulgu. Rakstnieces Šarlotes Binghamas spēju savos romānos izprast un parādīt cilvēka dabu visā tās bezgalī-

gajā daudzveidībā apbrīno visā pasaulē — viņas grāmatas ir pārdotas miljonos eksemplāru.

Arī **Santa Montefjore** savā romānā «**Mīlestības nošu raksti**» stāsta par skaisto mīlestību, cilvēku savstarpējām attiecībām un kā tas viss mainās pēc traģiskā nelaimes gadījuma.

Bibliotēkas krājumos ir ienākuši arī 3 citur ieskaņotie darbi. **Ingas Žoludes** romāns «**Sarkanie bērni**» (izdevniecība «Dienas grāmata»), kur autores lasījumā atklājas 3 romāna varoņu Liesmas, Nadjas un Mārītes spēja izdzīvot par spīti nolemtībai. Romānā savijas gan šie trīs likteņi, gan dažādās vides un laiki, gan reālais un nereālais.

Kā skaistu dāvanu aizgājušajos svētkos esam saņēmuši arī dāvinājumu no Kultūras ministrijas — **Kārlis Skalbe** «**Ziemas pasakas**» (izdevniecība «Apostrofs»). Kārlis Skalbe un viņa «Ziemas pasakas», ko ierunājuši ir Ninuce Leimane un Rūdolfs Plēpis, neprasa īpašus komentārus un spēj iepriecināt gan lielos, gan mazos klausītājus.

Liels prieks ir par izcilā franču dramaturga **Īva Žamiaka** (*Yves Jamiacque*) lugas «**Acālija**» bibliotēkā ienākušā Radioteātra ieskaņojumu. Luga ir skaists un atklāts sava žanra — bulvārkomēdijas — paraugs. Tai piemīt Parīzes šarms, bet sižeta pavērsieni ļauj ar vieglumu un smeldzi runāt par visai nopietniem jautājumiem. Dramatizējums ierakstīts 1992. gadā. Režisors Mihails Kublinskis. Galvenajās lomās Lāsma Kugrēna un Ģirts Jakovļevs.

Mūzikas cienītāji bibliotēkas lasītavā var iepazīties ar 8 jauniem CD:

«**Re, kur Es**». Bērnu dziesmas. Aut. Kukaiņi, Elksne V., Grigalis M.

«**Kas notiek Latvijā**». «Dzeguzīte». Raimonds Pauls, Jānis Peters: dziesmas maziem un lieliem.

«**Dziesmu svētki Rīgā**».

«**Port of Riga: songs from the sea**». Žoržs Sikсна.

«**Rīgas leģendas**». Gunāra Rozenberga aranžējums. Izpilda vokālais ansamblis Kaspara Putniņa vadībā.

«**Rāzna**». Galaktika.

«**Atmiņu zvans**». Kapela «Jūlijs».

MARTA RADOŠĀS IZPAUSMES

Marts mūsu bibliotēkā atnāks ar skaistu dzejas pēcpusdienu, kas būs veltīta latviešu dzejniekam Vilim Plūdonim, kuram šogad svinēsīm 140. jubileju. Gan lasītava Rīgā, gan citas filiālbibliotēkas pulcēs Plūdoņa dzejas mīļotājus ar dažādiem dzejniekam veltītiem pasākumiem.

Jāpiemin, ka bibliotēkas krājumā ir Viļa Plūdoņa grāmatas gan redzīgo, gan Braila rakstā. Starp neredzīgo raksta grāmatām ir tādi izdevumi kā:

- «Balādes un baladeksas» 1 sējumā;
- «Darbu izlase» 3 sējumos;
- «Mazā Anduļa pirmās bērnības atmiņas» 1 sējumā;

- «Uz saulaino tāli» 1 sējumā;
- «Ābeļziedā». Dzejas izlase bērniem. 1 sējumā.

Grāmatā «Darbu izlase» iekļauta dzeja, poēmas, balādes, proza. Starp tiem pazīstamākie ir «Zaķīšu pirtiņa», «Rūķīši un Meža vecis», «Milžu cīņa», «Atraiknes dēls», «Uz saulaino tāli», «Selgā».

Tā kā grāmatas ir izdotas trīsdesmitajos un septiņdesmitajos gados, tad līdz mūsdienām tās saglabājušās vienā eksemplārā. Tāpēc visi lasītgrībētāji aicināti savlaicīgi pieteikties uz lasīšanu, kā arī ilgstoši neuzglabāt mājās, lai arī citi var baudīt dzejnieka darbus.

Šajā pavasarīgajā mēnesī bibliotēka piedāvās dažādas interesantas izstādes:

No 10. līdz 14. martam — Pasaules Glaukomas diena

No 17. līdz 25. martam — Pasaules Ūdens diena

25. martā — Māras diena.

Gaidīsim ciemos!

IESKATS GRĀMATĀ

NOSTALĢIJA SAULRIETA KRĀSĀ

Maksimilians Kvite grāmatā «Nostalģija saulrieta krāsā», kas Braila rakstā iznākusi 2013. gadā, piedāvā ne tikai pēc formas klasiskas miniatūras, bet arī nodaļu ar dzejdarbiem, ironiskas (vai amorālas, t. i., bez morāles) fabulas iz zvēru dzīves, pavisam svaigu īsprozas formu — menuetus valša ritmā, proti, trīsrindes ar negaidītu beigu domu. Tāpat lasītājam ir iespēja iepazīties ar alūzijām par Imanta Ziedoņa, Annas Sakses, Antuāna Sent-Ekziperī u. c. darbiem.

Maksimiliana Kvites vārds kļuva pazīstams jau pirmsatmodas gados, kad viņa miniatūras skanēja radiatora ierīcē «Mikrofons» un tās ar aizmirstu elpu klausījās visa Latvija: «Visas sapņu pilis ātri grūst... un pienāk brīdis, kad sēžam pelnos un kasāmies ar podu lauskām. Tad nobirdinām pa asarai, noslaukām degunu un atkal jaunu muļķību darām — ceļam jaunu sapņu pili...»

Arī šajā grāmatā iekļautās miniatūras pauž diezgan skaudras atziņas.

«Nebaidos augstuma, baidos aukstuma.

Nebaidos tāluma, baidos bāluma.

Nebaidos skarbuma, baidos nodevības.

Jūda, tavi trīsdesmit sudraba graši, ar Kaina zīmi apzīmogatam bēguļojot, pa visu pasauli izkaisīti, dāsnā zemē krituši, dīguši, auguši, sakuplojuši. Pa šiem gadu tūkstošiem tik raženi sazēluši, ka brīžam māt šaubas, vai cilvēce, nodevību nepazīnusi, maz dzīvot spējīga būtu. Un neticu, šaubos, vai ļaudīm jebkad pietiks spēka un gribas to kā nezāli ar saknēm izplūkt un iznīcināt.

Bet mēģināt vajag. Pacensties vajag. Citādi ieaugsim tā, ka vairs sauli neieraudzīsim.

Tāpēc es — lūdzu:

- nevairieties augstuma, sargieties no aukstuma;
- nevairieties tāluma, bēdziet no bāluma;
- un lai jūs nebiedē asums, kad jāstājas ceļā nodevībai.

Plēsiet arī paši no sevis Jūdas grašus (ir tāds augs). Plēsiet ar saknēm. Dariet, kamēr nav par vēlu.»

Citāts no stāsta «Jūdas graši»

Bazūne

«Latvijas Neredzīgo
bibliotēkas»
bezmaksas avīze

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Pakalpojumi

Tālr. 67522131, 29137112

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par publikācijām atbildīgi paši autori.